

Проблема з поверненням переплати у спорах щодо митної вартості

Шинкаренко І.В., партнер, к.е.н.

В чому проблема?

Щоб одержати переплату потрібні два судові процеси:

1. Скасування рішення про МВ
2. Повернення переплати

Втрата реальної цінності коштами
=
судовий захист не є ефективним

Три запитання:

Що спричинило проблему?

Як повинно бути за законом?

Як вирішити цю проблему?

Що спричинило проблему?

Зміна судової практики щодо вимог про стягнення (весна 2014 року)

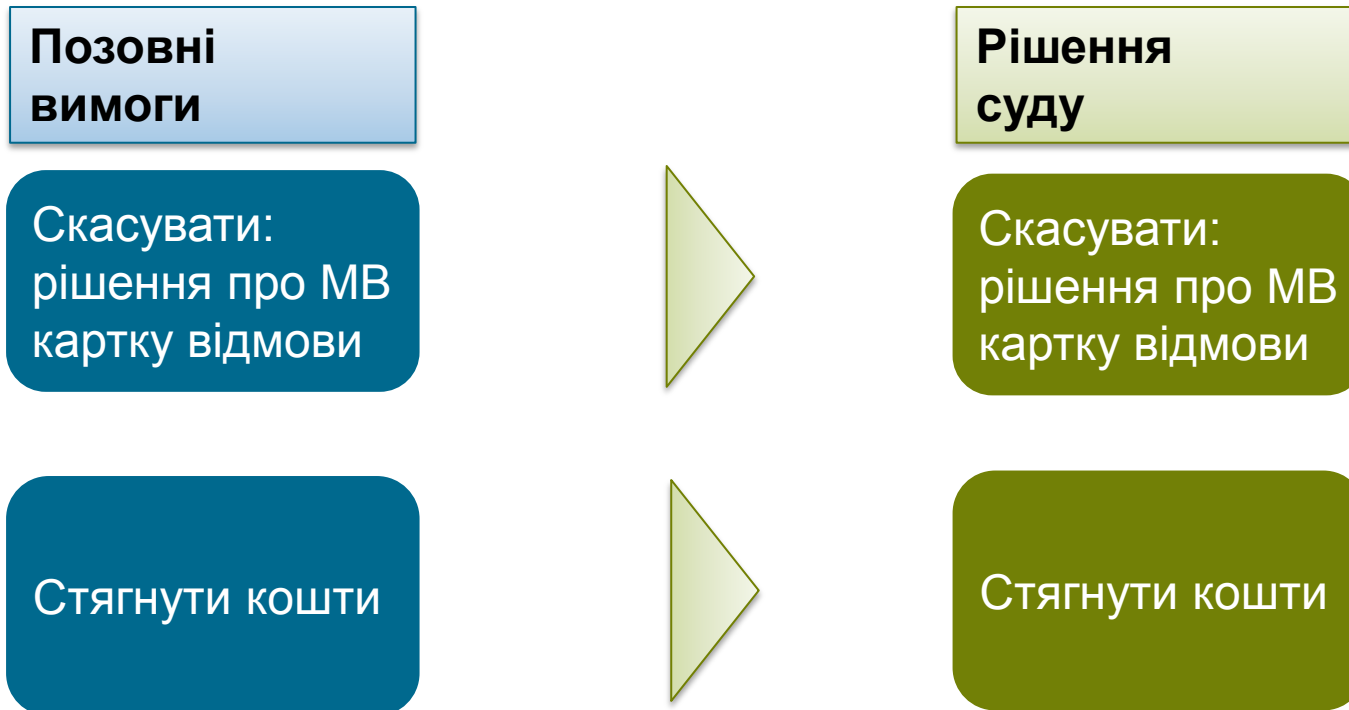
Якщо після сплати за визначеною митницею МВ «...прийнято рішення про застосування митної вартості, заявленої декларантом, сума надміру сплачених податків і зборів (обов'язкових платежів) повертається декларанту у порядку, передбаченому Порядком повернення та Порядком взаємодії, на підставі його заяви

<...>

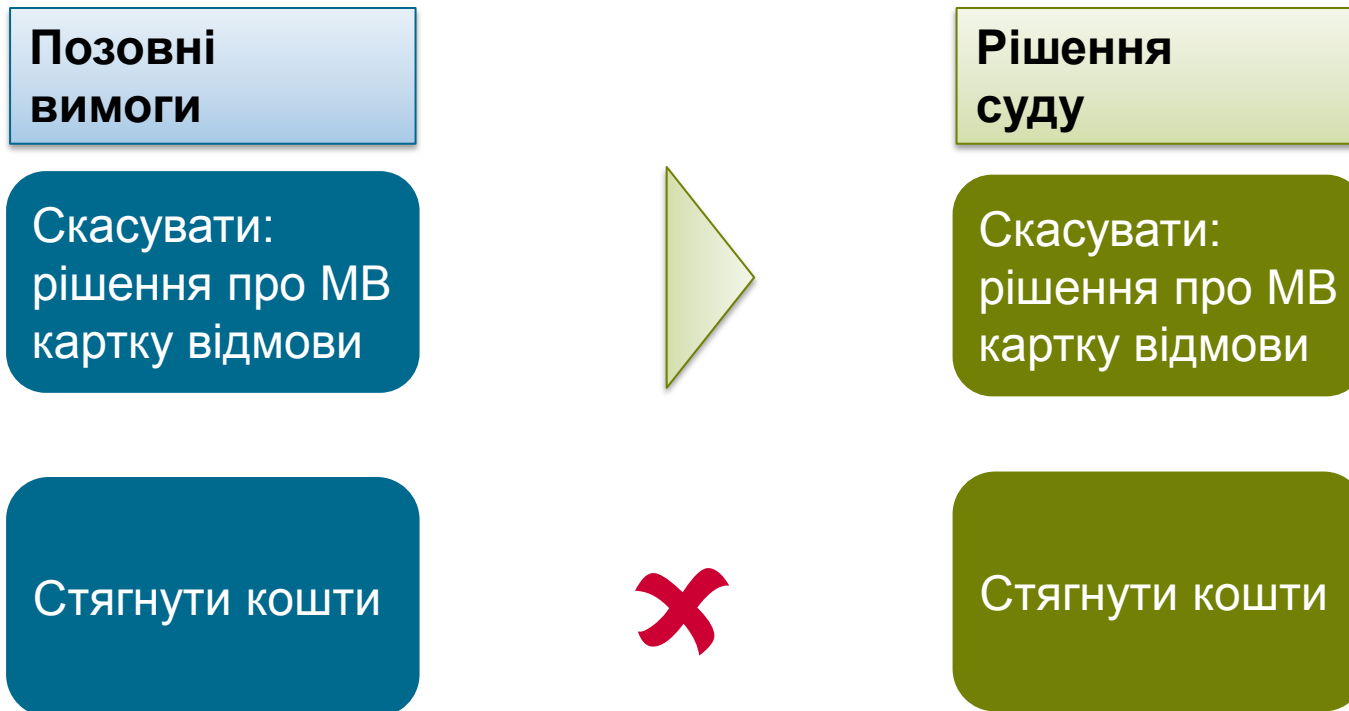
...суд, постановляючи рішення про стягнення надмірно сплачених митних платежів, фактично визначає митну вартість ввезеного товару, чим підміняє митний орган.»

Постанова ВСУ від 15.04.2014

Практика до «позиції ВСУ» щодо стягнення:

Практика після «позиції ВСУ» щодо стягнення:

Як мало б бути за наміром ВСУ:

Як є на практиці:

Що далі?

Знову до суду – зобов'язувати митницю надати висновок (Постанова ВСУ від 16.09.2015):

Належний спосіб захисту - вимога **зобов'язати** митний орган **прийняти висновок про повернення з** Державного бюджету України надмірно сплачених митних платежів...

Приклади поневірянь бізнесу:

» Постанова ОАСК від 17.11.2015
(<http://reyestr.court.gov.ua/Review/53535551>):

«...визнано протиправним та скасовано картку відмови ... та рішення про коригування митної вартості ... Київської регіональної митниці. <...>

...постанова залишена без змін Ухвалою Київського апеляційного адміністративного суду від 10.10.13р.

Позивач звернувся до Київської міської митниці ДФС України із заявою ... про повернення ... платежів надмірно сплачених до бюджету...

...Київською міською митницею ДФС прийнято рішення ... яким позивачу відмовлено у її задоволенні у зв'язку із відсутністю підстав для повернення коштів...

Позов ... задовольнити повністю.»

» Ухвала ВАСУ від **6.10.2015**

(<http://reyestr.court.gov.ua/Review/52130047>):

«товариство ... просило визнати протиправною бездіяльність відповідача (Київська митниця ДФС) щодо **неподання ... висновку про повернення** позивачу надмірно сплачених митних та інших платежів...

Постановою ... **від 12 вересня 2013 року**, яка набрала законної сили, рішення митного органу про коригування митної вартості товарів ... були скасовані.

...відповідач повідомив позивача про відмову в задоволенні його вимог у зв'язку з відсутністю правових підстав для повернення коштів...

...відповідачем не були виконані процедурні обов'язки, визначені Порядками № 618 і № 882/1188, а тому обґрунтованими є висновки судів щодо протиправності відмови відповідача у наданні позивачу відповідного висновку...»

» Інші рішення:

ВАСУ від 5.11.2015 (<http://reyestr.court.gov.ua/Review/53365796>)

ВАСУ від 5.11.2015 (<http://reyestr.court.gov.ua/Review/53366376>)

ВАСУ від 20.10.2015 (<http://reyestr.court.gov.ua/Review/52687226>)

ВАСУ від 5.11.2015 (<http://reyestr.court.gov.ua/Review/53537344>)

ВАСУ від 24.09.2015 (<http://reyestr.court.gov.ua/Review/52079346>)

...

Які аргументи митниці та як повинно бути за законом?

Чим аргументують відмову у наданні висновку?

Скасування рішення про МВ

≠

Визнання митної вартості, заявленої декларантом

З цього робляться наступні висновки:

- Неможливо підтвердити переплату, оскільки немає МВ
- Встановити МВ можна лише провівши перевірку
- Але:
 1. Митниця не може провести перевірку, оскільки немає повноважень – пост-аудит закріплено за ГУ ДФС; та/або
 2. Направлено запит у країну експорту про підтвердження МВ і давайте чекати на відповідь.

А як за законом?

➤ Частина 1 ст. 51 МКУ:

«Митна вартість ... **визначається** декларантом...»

➤ Частина 1 ст. 54 МКУ:

Митниця здійснює «...**[к]онтроль** правильності визначення митної вартості товарів»

✦ Частина 7 ст. 54 МКУ:

«...якщо під час проведення митного контролю орган доходів і зборів **не може аргументовано довести**, що заявлено неповні та/або недостовірні відомості про митну вартість товарів, у тому числі невірно визначено митну вартість товарів, заявлена декларантом ... митна вартість **вважається визнаною автоматично.**»

Підіб'ємо підсумки

Скасування рішення про МВ

≠

АЛЕ

=

Відсутність МВ

Має застосовуватися
МВ з декларації

МВ є у митній декларації:

31 Вантажні місця та опис товарів	Маркування та кількість - Номери критерієв - Кількість та,розлізнарарльні особливості			32 Товар	33 Код товару	00	0	
				1	№			
44 Додаткова інформація / Подані документи/ Сертифікати і дозволи	1505	142000903-0077	01.10.13	34 Код країни походж.	35 Вага бруто(кг)	9544.916	36 Преференц.	
	m1602	100/2012/0001387	25.11.13	a) RU b)			000000000	
	d2730	0043776	15.07.14	37 ПРОЦЕДУРА	38 Вага нетто(кг)	8635.956	39 Квота	
	3000	Роялті 1576/1577	15.07.14	4000 ZZ00				
3007	Ловілка тр.витрат б/н	16.07.14	40 Загальна декларація/Попередній документ 1801 / 100000000/2014/839863 16.07.2014 / 1					
				41 Додаткові одиниці виміру	42 Ціна товару	33311.1800	43 Код МВВ	
					Код Ді	45 Коригування	1	
							<u>406211.44</u>	
				46 Статистична вартість				

Митниця не може довести
невизнання МВ

- МВ вважається визнаною автоматично
- тобто є факт переплати митних платежів

Лист ГУ від 31.01.2015 у відповідь на прохання провести аудит МВ

У випадку, коли рішення суду про скасування рішення митниці про визначення митної вартості обґрунтовано відхиленням аргументів митниці про заявленню декларантом неповних та/або недостовірних відомостей, є підстави вважати заявлену декларантом митну вартість товарів автоматично визнаною на підставі частини 7 статті 54 Кодексу.

Автоматичне визнання заявленої декларантом митної вартості товарів є підставою для повернення з держбюджету суми митних платежів в розмірі що дорівнює різниці між сумою, розрахованою за митною вартістю заявленою декларантом, та сумою, розрахованою за митною вартістю визначеною митницею.

Висновок про наявність надмірної сплати до бюджету податків та про розмір надмірно сплаченої суми має бути зроблений за результатами та в залежності від висновків митниці про правильність заявленої декларантом митної вартості.

На даний час підстави для проведення документальних перевірок дотримання Підприємством, передбачених статтями 346 та 351 Кодексу, відсутні.

Замість висновків: як вирішити проблему?

1-й варіант – виконавча влада

Лист ДФС з роз'ясненням порядку дій митниць:

- » перевірка правильності арифметичних розрахунків переплати за даними заяви;
- » якщо помилок не знайдено, обов'язкове надання позитивного висновку у встановлені порядком строки.

Альтернативний варіант:

- » Уточнити нормативно-правові акти, що визначають порядок повернення коштів.

2-й варіант – судова влада

Перегляд ВСУ своєї позиції щодо відмови стягнення переплати після скасування рішення про визначення МВ.

Підстава:

Стягнення - єдиний шлях ефективно захистити інтереси особи від порушень органів державної влади, яке є основним завданням адміністративного судочинства (ст.2 КАСУ)

3-й варіант – законодавча влада

Розробити і прийняти зміни у законодавство.

Наприклад, прописати обов'язок митниці звернутися до особи з проханням вказати рахунок для перерахування коштів переплати одразу після виникнення на це підстав, серед яких прямо вказати скасування рішення про МВ.

Ввести конкретну відповідальність за безпідставне зволікання з виконанням цього обов'язку посадовими особами митниці.

Дякуємо за увагу!

ВТС Консалтинг
вул. Паньківська 5
01033 Київ, Україна
Т +38 (0) 44 490 71 97
Ф +38 (0) 44 492 88 59
www.wts.ua